

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U VELIKOJ GORICI
Velika Gorica, Trg kralja Tomislava 36

Poslovni broj: P-426/2022-58

U IME REPUBLIKE HRVATSKE PRESUDA

Općinski sud u Velikoj Gorici, po sutkinji toga suda Marini Caren Smolčić, u pravnoj stvari prvotужiteljice Marije Peternac, OIB: 31549610588, iz Gornjeg Podotočja, Gornje Podotočje 48 i drugotужitelja Borisa Peternaca, OIB: 97907820097, iz Gornjeg Podotočja, Gornje Podotočje 48, oboje zastupani po punomoćniku Antunu Šagovcu, odvjetniku u Velikoj Gorici, protiv prvotужene Jadranke Vodeničar, OIB: 92306951298, iz Starog Čiča, Velikogorička 28, koju zastupa punomoćnik Damir Medved, odvjetnik u Velikoj Gorici, drugotужenog Vlade Lukinića-Pauna, OIB: 38609347891, iz Starog Čiča, Velikogorička 27, trećetужenog Josipa Jurišića, OIB: 34018981347, iz Starog Čiča, Ulica Seljine brigade 19B i četvrtotужene Štefe Tavurec Đurđevac, OIB: 61735093377, iz Starog Čiča, Ulica Seljine brigade 34, po tužbi radi utvrđenja prava služnosti prolaza, provoza i progona, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 10. rujna 2026. u nazočnosti punomoćnika tužitelja, punomoćnika prvotужene te odsutnosti drugotужenika, trećetужenika i četvrtotужene, 7. listopada 2026.,

presudio je

I. Odbacuje se tužba prvotужiteljice Marije Peternac, OIB: 31549610588, i drugotужitelja Borisa Peternaca, OIB: 97907820097, podnesena 10. studenog 2022. kao nedopuštena.

II. Nalaže se prvotужiteljici Mariji Peternac, OIB: 31549610588 i drugotужitelju Borisu Peternacu, OIB: 97907820097, naknaditi prvotужenoj Jadranki Vodeničar, OIB: 92306951298, parnični trošak u iznosu 600,00Eur (slovima: šeststotinaeura), u roku 15 dana.

Obrazloženje

1. Prvotужiteljica Marija Peternac, OIB: 31549610588 (dalje u tekstu: prvotужiteljica; tužitelj) i drugotужitelj Boris Peternac, OIB: 97907820097 (dalje u tekstu: drugotужitelj; tužitelj) u tužbi navode da su (su)vlasnici nekretnina upisanih u zk.ul.br. 518 k.o. Staro Čiče i to kč.br. 337 oranica Zadvor u Topolju od 257 čhv ili 924 m2 i

kč.br. 338 oranica Zdvor u Topolju od 215 čhv ili 773 m². Pored navedenih nekretnina tužitelji su i izvanknjižni vlasnici kč.br. 339/1 oranica Zadvor u Topolju od 407 čhv upisanu u p.l. 408 k.o. Staro Čiče, a koja odgovara nekretnini upisanoj u zk.ul.br. 80 k.o Staro Čiče na Matu Šestoka, koji je šukundjed drugotužitelja.

1.1. Tuženi su vlasnici nekretnina i to: prvotužena Jadranki Vodeničar, OIB: 92306951298 (dalje u tekstu: prvotužena; tuženi) je vlasnica nekretnina upisanih u zk.ul.br. 135 k.o. Staro Čiče i to kč.br. 332/2 kuća broj 28 u Velikogoričkoj ulici od 144 m², dvorište u Velikogoričkoj ulici od 500 m² i oranica u Velikogoričkoj ulici od 360 m², ukupne površine 1004 m² i kč.br. 333/11 oranica Kolnik u Topolju od 1075 m²; drugotuženik Vlade Lukinića-Pauna, OIB: 38609347891 (dalje u tekstu: drugotuženik; tuženi) je vlasnik nekretnina upisanih u zk.ul.br. 427 k.o. Staro Čiče i to kč.br. 333/5 dvorište Velikogorička ulica od 2482 m², zgrada mješovite uporabe, Staro Čiče, Velikogorička ulica 27 od 338 m², pomoćna zgrada, Staro Čiče, Velikogorička ulica od 115 m² i pomoćna zgrada, Staro Čiče, Velikogorička ulica od 65 m², ukupne površine 3000 m²; trećetuženik Josipa Jurišića, OIB: 34018981347 (dalje u tekstu: trećetuženik; tuženi) je vlasnik nekretnine upisane u zk.ul.br. 112 k.o. Staro Čiče i to kč.br. 335/1 oranica Zadvor u Topolju od 24 čhv i četvrtotužena Štefa Tavurec Đurđevac, OIB: 61735093377 (dalje u tekstu: četvrtotužena; tuženi) je vlasnica nekretnine upisane u zk.ul.br. 254 k.o. Staro Čiče i to kč.br. 335/3 oranica Zadvor u Topolju od 25 m².

1.2. Do nekretnina tužitelja i to kč.br. 337, 338 i 339/1 k.o. Staro Čiče nema pristupa s glavne ceste, već je uspostavljena stvarna služnost prolaza i provoza preko nekretnina tuženih i to kč.br. 333/2, 333/11, 333/5, 335/1 i 335/3 k.o. Staro Čiče kao poslužnih nekretnina. Tužitelji posjeduju rješenje Okružnog suda Zagreb broj G-993/1961 od 28. veljače 1961. temeljem kojeg je za korist predmetnih nekretnina koje su se nalazile u suvlasništvu prednika tužitelja Ivana Šestoka, pradjeda II-tužitelja i Peternac Ljube, prabake II-tužitelja otvoren nužni prolaz kolnikom s izlazom na javnu cestu Velika Gorica – Sisak. Međutim, predmetno rješenje, iako valjana pravna osnova, s obzirom na protek vremena, nije provedivo u zemljišnim knjigama.

1.3. Dakle, na poslužnim nekretninama u naravi postoji služni put za korist povlasnih nekretnina u širini od 3 do 3,5 metra po cijeloj dužini, a sve sukladno skici izmjere izrađene od MB Geodezija d.o.o. iz listopada 2022., ali predmetna stvarna služnost nije uknjižena u zemljišnim knjigama. Ističu kako imaju pravni interes da se utvrdi postojanje prava stvarne služnosti i predlažu usvojiti tužbeni zahtjev.

1.4. Podneskom od 16. veljače 2026. tužitelji konačno usklađuju tužbeni zahtjev s nalazom i mišljenjem vještaka Vladimira Zelenike od 15. siječnja 2026. i upisom u zemljišne knjige nakon objedinjenja katastarskih i zemljišnoknjižnih podataka.

2. U odgovoru na tužbu prvotužena čini nespornom činjenicu da je Kotarski sud Velika Gorica, pravomoćnim i ovršnim Rješenjem od 20.IX 1960. broj R-1-218/1960-7, koje je potvrđeno Rješenjem Okružnog suda u Zagrebu Poslovni broj: G-933/1961-2 od 28. veljače 1961., u vanparničnom postupku osnivanja nužnog prolaza, osnovao nužni prolaz u širini od 3 metra preko predmetnih poslužnih nekretnina, sada u vlasništvu tuženih, поближе opisanih i specificiranih u točki II. tužbe, a u korist predmetnih povlasnih nekretnina, поближе opisanih i specificiranih u članku I. tužbe, sada u vlasništvu tužitelja, kao što to tvrde tužitelji u točki III. tužbe, stavak drugi. Budući je priznala navedene odlučne činjenice to, temeljem odredbe čl. 221. ZPP-a, njih ne treba dokazivati. Navedeni nužni prolaz je osnovan temeljem paragrafa 1. Pravila hrvatskog zakona o nužnim prolazima od 06.04.1906. (u nastavku teksta: Zakon o nužnim prolazima). Temeljem paragrafa 10. Zakona o nužnim prolazima naloženo je predlagateljima, koji su pravni prednici tužitelja, da isplate

protustrankama, koji su pravni prednici ovdje tuženih, naknadu u visini utvrđenoj u izreci rješenja. Temeljem paragrafa 33. Zakona o nužnim prolazima gruntovna uknjižba nužnog prolaza, koja se osniva na pravomoćnom rješenju, će se dozvoliti tek nakon što predlagatelji dokažu da su namirili protustrankama naknadu ili je položili (paragrafi 36. i 37. Zakona o nužnim prolazima). Ukazuje kako je temeljem navedenog Zakona o nužnim prolazima, nesporne sudske prakse u njegovoj primjeni i pravne teorije rješenje suda o osnivanju nužnog prolaza je konstitutivno pa se osniva u trenutku pravomoćnosti rješenja o osnivanju nužnog prolaza, bez obzira na upis u zemljišne knjige koji ima samo deklaratorni značaj. Prvotužena, niti njeni pravni prednici, nisu nikada osporavali tužiteljima, niti njihovim pravnim prednicima, nužni prolaz koji je osnovan navedenim rješenjem Kotarskog suda Velika Gorica niti im priječili da se služe osnovanim nužnim prolazom odnosno da izvršavaju njegov sadržaj.

2.1. Slijedom svega navedenog smatra kako su pravno neutemeljene tvrdnje tužitelja, navedene u točki III. tužbe, da predmetno rješenje Kotarskog suda Velika Gorica, iako valjana prava osnova, s obzirom na protek vremena, nije provedivo u zemljišnim knjigama. Naprotiv, navedeno rješenje i gruntovna uknjižba osnovanog nužnog prolaza nije provedeno u zemljišnim knjigama, niti uknjiženo, isključivo krivnjom tužitelja odnosno njihovih pravnih prednika koji nisu podnijeli dokaz da su isplatili naknadu pravnim prednicima tuženih, kao preduvjet uknjižbe.

2.2. Budući je pravomoćnim rješenjem Kotarskog suda Velika Gorica, koje je konstitutivno, osnovan nužni prolaz preko poslužnih nekretnina, sada u vlasništvu tuženih, a za korist povlasnih nekretnina, sada u vlasništvu tužitelja, kako tuženi ne osporavaju tužiteljima osnovan nužni prolaz niti im priječe izvršavanje njegovog sadržaja, odnosno prolaz i provoz, stazu i kolnik, to tužitelji nemaju pravni interes, a primjenom odredbe čl. 187. Zakona o parničnom postupku, u ovom parničnom postupku, tražiti utvrđenje postojanja prava stvarne služnosti prava provoza i prolaza pješice i prolaza svakovrsnim vozilima u korist povlasnih nekretnina, a na teret poslužnih nekretnina iz tužbe, jer im navedena prava na predmetnim nekretninama, pripadaju još od osnivanja nužnog prolaza temeljem pravomoćnog i konstitutivnog rješenja Kotarskog suda Velika-Gorica pa sve do dana podnošenja ovog odgovora na tužbu. Odnosno, tužitelji, tužbenim zahtjevom, u predmetu poslovni broj gornji, sada u parničnom postupku, pravno neutemeljeno i neosnovano, opetovano traže utvrđenje onoga što im već pripada od dana pravomoćnosti navedenog rješenja kojim je, u vanparničnom postupku, za korist predmetnih povlasnih, a preko predmetnih poslužnih nekretnina, konstitutivno osnovan nužni prolaz koji je, po svom sadržaju i ovlaštenju, istovjetan služnosti puta (provoz i prolaz pješice i vozilima odnosno staza i kolnik) čije utvrđenje tužitelji traže u ovom parničnom postupku. Postojanje pravnog interesa predstavlja opću procesnu pretpostavka za dopuštenost predmetne tužbe i vođenje parničnog postupka. Slijedom navedenog, a primjenom odredbe čl. 187. st. 1. i 2. ZPP-a, predlaže odbaciti tužbu tužitelja kao nedopuštenu zbog nedostatka pravnog interesa, sve uz naknadu troškova postupka temeljem odredbe čl. 154. st. 1. ZPP-a.

3. Na navode prvotužene iz odgovora na tužbu te na navode iste tijekom postupka tužitelji su se očitovali ističući kako nitko od tuženih ne osporava postojanje stvarne služnosti stoga tužitelji imaju pravni interes dobiti ovršnu ispravu koja će biti osnova za upis postojeće stvarne služnosti u zemljišne knjige. Predmet tužbe je utvrđenje postojanja prava stvarne služnosti puta koje je osnovano temeljem navedenog prvostupanjskog rješenja potvrđenog navedenim drugostupanjskim rješenjem koji pravni temelj prvotužena ne osporava. Nužni prolaz je stvarna služnost puta koju je

osnovao sud. Dakle, pravo stvarne služnosti puta već je osnovano sudskim rješenjem te se neprekidno koristi sve do danas. Stoga tužbenim zahtjevom ne traže ponovno osnivanje služnosti nego utvrđenje postojanja služnosti uz postojanje pravnog interesa da presuda bude osnova upisa u zemljišne knjige. Stoga se tužbenim zahtjevom i ne zahtijeva osnivanje novog nužnog prolaza i služnosti nego utvrđenje postojanja prava stvarne služnosti i omogućavanje njenog zemljišnoknjižnog upisa.

4. Drugo i treće tuženik nisu dali odgovor na tužbu tužiteljice dok je četvrtotužena u svom odgovoru na tužbu od 22. prosinca 2022. (list 15 spisa) priznala tužbeni zahtjev tužiteljice.

5. U nastavku postupka na pripremnom ročištu održanom 10. listopada 2024. (list 52 spisa) četvrtotužena je ponovila priznanje tužbenog zahtjeva, dok je trećetuženik izjavio kako na licu mjesta doista postoji put, ali nije suglasan s upisom prava služnosti dok se ne utvrditi točna širina tog puta. Prvotužena je tom prilikom, po punomoćniku, izjavila kako činjenice nisu sporne, već je sporno samo imaju li tužitelji pravni interes za vođenje ovog postupka. Dodala je kako iz držanja drugotuženika koji do sada nije dao odgovor na tužbu niti je pristupio na pripremno ročište te iz navoda treće i četvrtotuženih, danih na istom ročištu, zaključuje da navedeni tuženi priznaju tužbeni zahtjev tužitelja. Obzirom na isto njen punomoćnik, a nakon konzultacije s prvotuženom, je uvjerenja da će usprkos pismenom odgovoru na tužbu i prvotužena priznati tužbeni zahtjev pod uvjetom za tužitelji snose troškove postupka. Ujedno, ističe kako skica izmjere nije točna budući da nije navedena točna širina puta, slijedom čega predlaže da tužitelji izrade točnu skicu izmjere i uredi svoj tužbeni zahtjev sukladno navedenom.

5.1. Podneskom od 2. siječnja 2025. tužitelju su dostavili skicu izmjere izrađene od MB Geodezije d.o.o. prema kojoj na poslužnim nekretninama postoji služni putu širini 3m po cijeloj dužini za korist povlasnih nekretnina te usklađuje tužbeni zahtjev obzirom na navedeno.

5.2. Na pripremnom ročištu održanom 14. siječnja 2025. (stranice 56-58 spisa) trećetuženik je potvrdio kako tužitelji imaju nužni prolaz te da priznaje tužbu i tužbeni zahtjev tužitelja. Prvotužena, po punomoćniku, je izjavila kako je voljna priznati tužbeni zahtjev pod uvjetom naknade parničnog troška. Na isti uvjet prvotužene tužitelji nisu pristali te su predložili sudu nastaviti s izvođenjem predloženih dokaza.

6. Budući je izostao pokušaj mirnog rješenja predmetne pravne stvari jer tužitelji nisu pristajali na ponudu prvotužene da joj naknade trošak postupka kako bi ista priznala tužbeni zahtjev to je postupak nastavljen izvođenjem prihvaćenih dokaza pa je tako izvršen uvid u zemljišnoknjižni izvadak (list 4, 6-9 spisa), posjedovni list (list 5 spisa), rješenje Okružnog suda u Zagrebu od 28. veljače 1961. poslovni broj: G-993/1961 (list 10 spisa), skicu izmjere (list 11, 55 spisa), zapisnik s uviđaja od 27. studenog 2025. (list 76-78 spisa), nalaz i mišljenje sudskog vještaka geodetske struke od 15. siječnja 2026. (stranice 82-99 spisa), izveden je dokaz saslušanjem prvo i drugotužitelja (list 65-67 spisa).

7. Predmet postupka je utvrđenje postojanja i sadržaja ranije sudskom odlukom navodno osnovanog prava stvarne služnosti prolaza i provoza svakovrsnim vozilima te mogućnost njegova upisa u zemljišne knjige (a ne ponovno osnivanje nužnog prolaza odnosno stvarne služnosti prolaza i provoza kako to ističu tužitelji).

8. Odredbom članka 201. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/1991., 91/1992., 112/1999., 129/2000., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007.,

96/2008., 84/2008., 123/2008., 57/2011., 25/2013., 89/2014., 70/2019., 80/2022., 114/2022., 155/2023., 146/2025.; dalje u tekstu: ZPP) nužno suparničarstvo postoji kada se prema zakonu ili zbog same prirode pravnog odnosa spor može riješiti samo na jednak način prema svim suparničarima. U takvim situacijama suvlasnici se smatraju jednom parničnom strankom.

9. Između tužitelja i svih tuženih izuzev prvotužene nema spornih činjenica te su svih tuženi osim prvotužene priznali tužbeni zahtjev tužitelja. Međutim, kako su tuženi jedinstveni nužni suparničari to je ovaj prvostupanjski sud bio dužan raspraviti i ocijeniti jedinu spornu činjenicu postojanja pravnog interesa tužitelja na traženje deklaratorne zaštite u ovom postupku.

10. Radi utvrđivanja navedene sporne činjenice sud je izvršio uvid u svu materijalnu dokumentaciju priležuću spisu te izveo dokaz uviđajem na licu mjesta uz sudjelovanje vještaka geodetske struke ing. geodezije Vladimir Zelenika.

11. Uvidom u odluku Okružnog suda Zagreb od 28. veljače 1961. poslovni broj: G-993/1961 (list 10 spisa) utvrđeno je da je istom odbijena žalba žalitelja Vincar Franje i Berković Mare i potvrđeno je prvostupanjsko rješenje. Iz obrazloženja iste odluke utvrđeno je kako je prvostupanjskim rješenjem (Kotarskog suda Velika-Gorica od 20.09.1960. broj R-1-218/1960-7) za korist zemljišta predlagatelja (Šestok Ivana, Petrnac Ljube i Borković Ivana) otvoren nužni prolaz kolnikom s izlazom na javnu cestu Velika-Gorica – Sisak po medju zemljišta protustranaka Dražetić Stjepana, Mikulić Stjepana, Petrnac Stjepčana, Paljević Gjуре, Tavurec Mije, Vincar Franje I Berković Mare u širini od tri metra, a na ime naknade naloženo je predlagateljima isplatiti protustrankama svakom ponaosob dosuđeni novčani iznos.

12. Stalni sudski vještak ing. geodezije Vladimir Zelenika u svom nalazu i mišljenju je naveo da je na uviđaju od 27. studenog 2025. pristupio vještačenju radi identifikacije predmetnih nekretnina te radi identifikacije prava stvarne služnosti prolaza i provoza i geodetske izmjere. Navedenom prilikom je na terenu utvrđeno da postoji fizički formiran i u uporabi put koji služi za pristup povlasnim nekretnina, k.č.br. 337, 338 i 339/1 k.o. Staro Čiče, s javne ceste Velikogoričke ulice, označene u katastarsku kao k.č.br. 502/1 k.o. Staro Čiče. Predmetni put je djelom asfaltiran, a dijelom zemljani. Njegova širina na terenu varira i iznosi približno 3,00m-3,5m. Isto tako je utvrđeno kako predmetni put prelazi preko nekretnina k.č.br. 333/2, 333/11, 333/5, 335/1 i 335/3 k.o. Staro Čiče, koje u odnosu na navedeni put predstavljaju poslužne nekretnine, dok nekretnine k.č.br. 337, 338 i 339/1 k.o. Staro Čiče predstavljaju povlasne nekretnine.

12.1. Vještak je naveo kako temeljem provedene geodetske izmjere identificirao je i na skici lici mjesta pravo služnosti prolaza i provoza preko svake od navedenih poslužnih nekretnina za korist povlasnih nekretnina i to na način preko dijela poslužne nekretnine k.č.br. 333/2 k.o. Staro Čiče u pravilnom obliku u širini 1,60 m, dužine 53,95m i površine 86 m², preko dijela poslužne nekretnine k.č.br. 333/11 k.o. Staro Čiče nepravilnog oblika u promjenljivoj širini od 0,00m-1,60m, dužine 55m i površine 83m², preko dijela poslužne nekretnine k.č.br. 333/5 k.o. Staro Čiče nepravilnog oblika u širini od 1,85m-2m, dužine 104,40m i površine 211m², preko dijela poslužne nekretnine k.č.br. 335/1 k.o. Staro Čiče nepravilnog oblika u širini 1,75m-3,50m, dužine 23,20m i površine 71m² te preko dijela poslužne nekretnine k.č.br. 335/3 k.o. Staro Čiče u pravilnom obliku u širini 3,50m, dužine 23,25 m i površine 81 m².

13. Stranke nisu imale primjedbe na nalaz i mišljenje vještaka, koji ovaj sud u cijelosti prihvaća te ga ocjenjuje stručnim i objektivnim budući je dan na temelju priležee dokumentacije u spisu i u skladu sa utvrđenim stanjem na licu mjesta, te po osobi koja raspolaže potrebnim stručnim i naučnim znanjima za utvrđivanje odlučnih činjenica.

14. Izvedeni dokaz saslušanjem tužitelja sud nije posebno cijenio obzirom iz iskaza istih ne proizlaze činjenice kojima se utvrđuje navedena sporna činjenica.

15. Prema odredbi članka 223. stavka 3. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 90/10., 143/12., 152/14.; dalje u tekstu: ZVDSP) pravo služnosti osniva se u trenutku pravomoćnosti sudske odluke kojom je osnovano, ako što drugo nije određeno zakonom niti proizlazi iz cilja radi kojega se odluka donosi, dok je prema stavku 4. istog članka onaj u čiju je korist na nekretnini osnovano pravo služnosti odlukom suda ovlašten ishoditi upis stečenoga prava u zemljišnoj knjizi.

16. Iz navedenih odredbi proizlazi da činjenica da pravo stvarne služnosti, koje je osnovano pravomoćnom sudskom odlukom, nije provedeno u zemljišnim knjigama sama po sebi ne znači da pravo nije nastalo. Naprotiv, ako je sudskom odlukom pravo služnosti osnovano, ono nastaje pravomoćnošću te odluke, a njegov nositelj ovlašten je ishoditi njegov upis u zemljišnu knjigu.

17. U konkretnoj pravnoj stvari tužitelji predmetnu tužbu za utvrđenje temelje na tvrdnji da je pravo stvarne služnosti nužnog prolaza već pravomoćno osnovano rješenjem Kotarskog suda Velika Gorica poslovni broj R-1-218/1960-7 od 20. rujna 1960., potvrđenim rješenjem Okružnog suda Zagreb poslovni broj G-993/1961 od 28. veljače 1961., ali isto više nije provedivo u zemljišnim knjigama zbog naknadne promjene zemljišnoknjižnog stanja. Upravo u toj okolnosti tužitelji vide svoj pravni interes za podnošenje predmetne deklaratorne tužbe.

18. Prema odredbi članka 187. stavak 2. ZPP-a tužba za utvrđenje može se podnijeti kada tužitelj ima pravni interes da sud utvrdi postojanje odnosno nepostojanje prava ili pravnog odnosa, dok je člankom 288. stavkom 2. ZPP-a propisano da će sud tužbu odbaciti ako utvrdi da ne postoji pravni interes tužitelja za podnošenje tužbe za utvrđenje. Postojanje pravnog interesa stoga predstavlja procesnu pretpostavku za pružanje tražene deklaratorne pravne zaštite.

19. U konkretnom slučaju tužitelji nisu dokazali odlučnu činjenicu na kojoj temelje postojanje takvog interesa, odnosno nisu dokazali da je pravomoćna odluka kojom je pravo nužnog prolaza osnovano postala neprovediva u zemljišnim knjigama zbog promjene zemljišnoknjižnog stanja, a koju činjenicu prvotuzena opetovano čini spornom.

20. Naime, iz rješenja Okružnog suda Zagreb poslovni broj G-993/1961 od 28. veljače 1961., koje se nalazi na listu 10 spisa, proizlazi da je žalba žalitelja odbijena i potvrđeno rješenje Kotarskog suda Velika Gorica poslovni broj R-1-218/1960-7 od 20. rujna 1960. Iz obrazloženja navedene drugostupanjske odluke proizlazi da je prvostupanjskim rješenjem za korist zemljišta predlagatelja otvoren nužni prolaz kolnikom s izlazom na javnu cestu Velika Gorica–Sisak po međi zemljišta protustranaka u širini od tri metra, uz istodobno određivanje novčane naknade protustrankama.

21. Međutim, iz navedene odluke Okružnog suda Zagreb ne proizlaze oznake katastarskih čestica nekretnina na koje se odnosi tako osnovano pravo nužnog prolaza. Tužitelji pritom nisu dostavili rješenje Kotarskog suda Velika Gorica od 20. rujna 1960., kojim je pravo nužnog prolaza prvotno osnovano, pa sud nema mogućnost neposrednim uvidom u sadržaj te odluke utvrditi identitet nekretnina koje su u vrijeme donošenja odluke predstavljale povlasne i poslužne nekretnine.

22. Posljedično, na temelju isprava koje se nalaze u spisu nije moguće utvrditi da se današnje katastarske čestice na kojima tužitelji traže utvrđenje prava služnosti podudaraju s nekretninama na koje se odnosi pravomoćno osnovano pravo iz 1960.

23. Navedena okolnost osobito je značajna jer tužitelji upravo na navodnoj promjeni zemljišnoknjižnog stanja temelje tvrdnju da se ranija odluka više ne može provesti. Ako je, naime, do promjene zemljišnoknjižnog odnosno katastarskog stanja došlo na način da su nekadašnje čestice promijenile oznaku, bile podijeljene, spojene, otpisane ili pripisane drugim zemljišnoknjižnim tijelima, tada je bilo potrebno dokazati slijed tih promjena i uspostaviti vezu između nekadašnjih nekretnina obuhvaćenih pravomoćnom odlukom i današnjih nekretnina.

24. Budući tužitelji nisu dostavili niti povijesne zemljišnoknjižne izvatke, niti druge odgovarajuće isprave iz kojih bi se moglo utvrditi koje su konkretne nekretnine bile obuhvaćene pravomoćnom odlukom i na koji su način njihove oznake odnosno zemljišnoknjižni podaci tijekom vremena mijenjani to nisu dokazali da upravo zbog takvih promjena više nije moguće provesti raniju pravomoćnu odluku.

25. Pri tome sama činjenica da je od donošenja odluke proteklo više od šezdeset godina nije dovoljna za zaključak da je odluka postala neprovediva. Jednako tako, sama činjenica da današnje zemljišnoknjižno stanje nije istovjetno stanju koje je postojalo u vrijeme donošenja odluke ne znači nužno da se pravo utvrđeno tom odlukom ne može upisati. Za takav zaključak bilo bi potrebno utvrditi konkretan slijed promjena i njihov utjecaj na mogućnost provedbe pravomoćne odluke.

26. Stoga sud ne može samo na temelju navoda tužitelja pretpostaviti da je došlo do takve promjene zemljišnoknjižnog stanja koja onemogućava provedbu ranije odluke. Na tužiteljima je bilo da dokažu činjenicu na kojoj temelje svoj pravni interes, a to je upravo nemogućnost ostvarivanja odnosno upisa već stečenog prava na temelju postojeće pravomoćne odluke.

27. Nadalje, postojanje pravnog interesa ne proizlazi niti iz rezultata provedenog vještačenja. Naime, iz nalaza i mišljenja vještaka proizlazi da se trasa odnosno način korištenja prolaza koji su predmet ovog postupka ne podudaraju u cijelosti s pravom koje je osnovano ranijom pravomoćnom odlukom.

28. Prema sadržaju odluke Okružnog suda Zagreb, kojom je potvrđeno prvostupanjsko rješenje, pravo nužnog prolaza osnovano je kolnikom po međi zemljišta protustranaka u širini od tri metra. Nasuprot tome, iz nalaza i mišljenja vještaka proizlazi drugačije faktično korištenje prolaza, odnosno utvrđeni su dijelovi trase na kojima se prolaz koristi odnosno traži utvrditi u opsegu koji odstupa od sadržaja ranije osnovanog prava, uključujući i dijelove na kojima širina prolaza prelazi tri metra.

29. Navedena činjenica dodatno pokazuje da se predmetnom tužbom ne traži samo deklariranje i omogućavanje upisa prava koje je u cijelosti već osnovano ranijom pravomoćnom odlukom. Naime, pravo stvarne služnosti postoji u sadržaju u kojem je

osnovano, pa se pod deklaratornom zaštitom već postojećeg prava ne može ostvariti pravo drukčijeg ili šireg sadržaja od onoga koje je ranijom odlukom osnovano.

30. Ako se traži utvrđenje prava na današnjim katastarskim česticama i na trasi odnosno u opsegu koji nije moguće povezati s nekretninama i sadržajem prava određenim ranijom odlukom, tada je potrebno razlikovati dva pitanja: prvo, postoji li i u kojem opsegu već stečeno pravo na temelju ranije pravomoćne odluke, i drugo, postoji li osnova za eventualno drukčiji ili prošireni opseg prava koji se sada traži utvrditi. Ovo drugo ne može se opravdati samim pozivanjem na pravomoćnu odluku iz 1960./1961.

31. Prema tome, rezultati vještačenja ne potvrđuju tvrdnju tužitelja da je predmetna tužba nužna isključivo radi utvrđenja i upisa već postojećeg prava zbog promjene zemljišnoknjižnog stanja. Naprotiv, iz vještačenja proizlazi potreba razlikovanja sadržaja prava osnovanog ranijom odlukom od današnje trase i načina korištenja prolaza koje tužitelji žele obuhvatiti predmetnim tužbenim zahtjevom.

32. Činjenica da su drugotuženik, trećetuženik i četvrtotuženik priznali tužbeni zahtjev ne utječe na navedeni zaključak. Priznanje tužbenog zahtjeva ne može zamijeniti postojanje procesne pretpostavke pravnog interesa za podnošenje deklaratorne tužbe, koju je sud dužan ispitati neovisno o dispoziciji stranaka, osobito kada prvotužena izričito osporava postojanje pravnog interesa i tvrdi da je ranija pravomoćna odluka provediva u zemljišnim knjigama.

33. Slijedom svega navedenog, sud zaključuje da tužitelji nisu dokazali postojanje pravnog interesa za podnošenje predmetne tužbe za utvrđenje. Naime, nisu dokazali da je ranija pravomoćna odluka zbog promjene zemljišnoknjižnog stanja postala neprovediva, niti su dokazali vezu između nekretnina označenih u predmetnom tužbenom zahtjevu i nekretnina na koje se odnosi ranije pravomoćno osnovano pravo, dok istodobno iz provedenog vještačenja proizlazi da se u određenom dijelu traži odnosno koristi prolaz drukčijeg i šireg opsega od onoga koji je određen ranijom pravomoćnom odlukom.

34. Kako tužitelji nisu dokazali postojanje pravnog interesa kao procesne pretpostavke za podnošenje tužbe za utvrđenje, valjalo je, na temelju odredbe članka 288. stavka 2. ZPP-a, tužbu odbaciti i odlučiti kao u izreci.

35. Budući su tužitelji u cijelosti izgubili u ovoj parnici to prvotuženoj, sukladno članku 154. stavku 1. ZPP-a odnosno načelu „gubitnik plaća“, pripada pravo na naknadu potrebnih troškova postupka, pri čemu je, sukladno članku 155. stavku 1. ZPP-a, sud dužan priznati samo one troškove koji su bili potrebni za vođenje parnice.

35.1. Prilikom odlučivanja o visini troškova sud je primijenio Tarifu o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj 138/23.; dalje u tekstu: Tarifa), koja se primjenjuje prema odredbi Tbr. 52. stavku 3. Tarife u vrijeme donošenja odluke o trošku. U konkretnom slučaju radi se o parnici radi služnosti, za koju prema Tbr. 7. točki 2. Tarife odvjetniku pripada jednokratna nagrada u visini od 250 bodova, koja obuhvaća najviše do četiri radnje u prvostupanjskom postupku, dok za svaku daljnju radnju pripada nagrada od 50 bodova. Vrijednost jednog boda iznosi 2,00 eura (Tbr. 54. Tarife).

36. Punomoćnik prvotužene zatražio je jednokratnu nagradu u iznosu od 500,00 EUR, u okviru koje je, između ostalog, zatražio naknadu za sastav odgovora na tužbu te za pristup na ročišta održana 10. listopada 2024. i 14. siječnja 2025., kao i za ročište zakazano za 12. ožujka 2025. Tarifa o nagradama i naknadi troškova za

rad odvjetnika u Tbr. 7. toč. 2. za parnice radi služnosti propisuje jednokratnu nagradu od 250 bodova koja obuhvaća najviše četiri radnje u prvostupanjskom postupku, dok za svaku daljnju radnju pripada nagrada od 50 bodova.

37. Imajući u vidu da je punomoćnik prvotužene sastavio odgovor na tužbu te pristupio ročištima održanima 10. listopada 2024., 14. siječnja 2025. i 5. lipnja 2025., sud nalazi osnovanim priznati zatraženu jednokratnu nagradu u iznosu od 500,00 EUR. Pri tome nije osnovano zatražen trošak pristupa na ročište zakazano za 12. ožujka 2025. budući isto uopće nije održano, niti je punomoćnik prvotužene tom ročištu pristupio (odgođeno rješenjem prije održavanja). Stoga za navedenu radnju nije nastao trošak zastupanja koji bi se mogao priznati kao potreban trošak postupka.

37.1. Nadalje, punomoćnik prvotužene osnovano je zatražio, pored navedene četiri radnje (Tbr. 7. točki 2. Tarife) naknadu u iznosu 100,00 EUR za pristup ročištu 10. rujna 2026.

38. Neosnovanim sud ocjenjuje zahtjev za naknadu troška pristupa uviđaju održanom 27. studenoga 2025. budući punomoćnik prvotužene uviđaju nije pristupio, slijedom čega navedena radnja od strane punomoćnika nije obavljena pa za isto ne pripada nagrada.

38.1. Konačno, punomoćnik prvotužene zatražio je i naknadu troška sastava podneska od 20. srpnja 2026. u iznosu od 100,00 EUR. Uvidom u sadržaj navedenog podneska sud utvrđuje da se njime u bitnom ponavljaju činjenični i pravni navodi koje je prvotužena već iznijela u odgovoru na tužbu, pri čemu podnesak ne sadrži nove odlučne činjenice niti nove pravne razloge zbog kojih bi njegovo podnošenje bilo potrebno za učinkovito ostvarivanje prava prvotužene u ovom postupku. Stoga, primjenom članka 155. stavka 1. ZPP-a, trošak sastava navedenog podneska nije bilo potrebno priznati.

39. Slijedom navedenog, prvotuženoj pripada naknada troškova zastupanja u iznosu od ukupno 600,00 EUR, i to 500,00 EUR na ime jednokratne nagrade te 100,00 EUR za pristup ročištu održanom 10. rujna 2026., dok se u preostalom dijelu zahtjev za naknadu troškova zastupanja odbija kao neosnovan.

40. Slijedom navedenog odlučeno je kao u točki II. izreke presude.

Velika Gorica, 7. listopada 2026.

Sutkinja

Marina Caren Smolčić

Dokument je elektronički potpisan:

Marina Caren
Smolčić

Vrijeme potpisivanja:

07-10-2026
12:06:55

DN:
C=HR
O=OPĆINSKI SUD U VELIKOJ GORICI
2.5.4.97=#0C1156415448522D3332323834373339343739
OU=Signature
S=Caren Smolčić
G=Marina
CN=Marina Caren Smolčić

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Županijskom sudu. Žalba se podnosi putem ovog suda u 3 primjerka u roku od 15 dana od dana održavanja ročišta za objavu i uručenje presude.

DN-a:

1. Prvotužiteljici i drugotužitelju, po pun.
2. Prvotuženoj, po pun.
3. Drugotuženiku, trećetuženiku i četvrtuženoj – putem e-pošte

Broj zapisa: **9-3088e-45ab2**

Kontrolni broj: **0df01-547c4-9dabb**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Marina Caren Smolčić, O=OPĆINSKI SUD U VELIKOJ GORICI, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Velikoj Gorici** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.